

Stichting Bredewegfestival

*Bredeweg 8
1098 BP Amsterdam
Telefoon: 020-6654923
NL88 INGB 0000 842 627
KvK: 41206436
info@bredewegfestival.nl
www.bredewegfestival.nl*

Evaluatie van de 39^e editie van het Bredewegfestival door de Stichting Bredewegfestival Amsterdam 1 oktober 2016

1. Algemene opmerkingen

Tijdens de periode augustus 2015 en maart 2016 is een veel te grote druk op de Stichting komen te liggen vanwege tal van financiële kwesties. De onduidelijkheid over de verhouding gemeente en Stadsdeel heeft daarbij parten gespeeld. De Stichting is in juni 2015 gestart met het benaderen van beide instanties, heeft een tiental brieven gestuurd en **drie weken vóór** het festival was nog niet bekend waar de Stichting, wat de lokale overheid betreft, aan toe was. Maar hieraan is met elan gewerkt (zie paragraaf financiën en sponsoring). Het is nodig dat voor de komende jaren deze onduidelijkheid wordt opgeheven. Opgemerkt dient te worden dat het accent moet blijven liggen op de 'vrolijke cultuur' van het festival en het stimuleren van de parodie en dat dit vooral met 'straattheater' tot uitdrukking dient te komen. De Stichting stond voor een nieuwe uitdaging om met café Elsa's op de Middenweg het onderdeel 'horeca' nieuwe vorm en inhoud te geven. Dit vereiste een sterke experimentele houding. Dat lukte. De druk vanuit de politie inzake veiligheidskwesties is aanzienlijk toegenomen. Dit thema zal met de gemeente en het Stadsdeel verder besproken worden. Dit is ook verklaarbaar omdat de populariteit van dit festival aanzienlijk toeneemt. Vanuit officiële zijde is geschat dat er **45.000 bezoekers** hadden. Het festival weet met andere woorden tijdens 'Koningsdag' voor zeer veel mensen een daadwerkelijk alternatief te bieden voor de evenementen en vrijmarkt in de binnenstad. Hier ontstaat een eigensoortige 'community art festival' met een indrukwekkende opening op de vooravond met steun van het Nederlands Philharmonisch Orkest, namelijk de 'Opera-op-Straat'. Beide elementen – de opera en het theateraspect op Koningsdag zelf – gaat het bestuur in de toekomst beter op elkaar laten inspelen. Buitengewoon veel complimenten zijn weer ontvangen voor de inrichting van het festivalterrein met lampenkappen, wimpels, andere vormen van straatversieringen. In deze context vond weer de vierde 'poëzieavond-op-sstraat' plaats, twee dagen voorafgaand aan Koningsdag. Deze ontwikkeling leidde er toe dat het aantal 'betalende Vrienden' van het festival' verdrievoudigd is. Mensen uit de buurt appreciëren dit festival – georganiseerd voor het gehele Stadsdeel Oost – ten eerste en willen hieraan bijdragen.

2. Commissie Poëzieavond (PA)

De Stichting heeft de 39^e editie van het Bredeweg Festival spelenderwijs – twee avonden voor Koningsdag - met de 'vierde poëzieavond' op het Hogewegplein geopend. Voor de bijna 120 luisteraars van drie dichters – warm gehouden door dekens en thee – leek het alsof de tijd werd teruggezet tot eind 19^e eeuw. Met enige fantasie brandden onder de aangebrachte lampenkappen olie of gaslampen. De kleine affiche gaf hieraan een wonderschone uitdrukking. Maar met deze vierde versie is ook een nieuwe aanpak ontstaan. De boekhandel Linnaeus op de Middenweg heeft een centrale rol gespeeld. Dit bleek voor dichters bijzonder goed te werken, beter dan een engagement met een voor hen onbekende commissie. Voor ons is de 'poëziewereld' daardoor toegankelijker geworden. De boekhandelaar heeft op het eind van de avond ook vele dichtbundels verkocht. Het geheel was ontroerend. Hiermee wil de Stichting ook de toon zetten, namelijk te werken aan een alternatief van wat doorgaans op het Koningsdag in vooral de binnenstad van Amsterdam gebeurt. De Stichting wil uitdrukkelijk het culturele en artistieke aspect van dit festival op de voorgrond plaatsen en ruimte bieden aan het subtiele van het dagelijks leven.

3. Commissie 'beton, hekken en bier'

Deze commissie heeft de 'stress-test' goed doorstaan. In de namiddag van het festival kon een politieauto over de Linnaeuskade razen. Aandachtspunt blijft het reserveren van plekken voor attracties en deze reservering consequent behandelen. Opgemerkt is dat de Stichting tot het laatste moment te maken kregen met veranderingen van plannen voor de horeca. Dit kan dankzij de opgedane ervaring in de 39^e editie beter gepland worden. De vraag is hoe met enig gezag de besprekingen met politie, brandweer en Stadsdeel geëvalueerd kunnen worden om inzake 2017 beter beslagen ten ijs te komen. Wie bewaakt de kosten? De wijkagent heeft volgens de Stichting in het overleg over wat nodig is geen wezenlijke rol kunnen spelen. De officials van de gemeentelijke politie veroorzaken een grote toename van 'veiligheidskosten'. De Stichting hoopt hieraan een verandering te kunnen bewerkstelligen. Omdat de Middenweg al bij de kerk (de Bron) werd afgesloten ontstond bij enkele artiestengroepen verwarring. Dit is kennelijk niet goed doorgesproken en heeft daardoor veel van onze aandacht opgeëist. Het valt dringend aan te raden om eerder gereed te zijn met het **plattegrond**. Het is niet erg om teveel te reserveren; het veroorzaakt wel problemen als we op de valreep met nieuwe reserveringen komen. Uitgangspunt voor de vergunningen is het openhouden van routes en het voorkomen van obstakels.

Het bestuur van de Stichting zal vanwege het toenemend aantal deelnemers beter moeten nadenken over hoe om te gaan met fietsen. De Bredeweg als theaterstraat blijft ontsierd (zelfs nog op het perk), mensen lopen met fietsen aan de hand door de menigte (zeer gevaarlijk). Het zal de 'fietsenstallingen' moeten uitbreiden. Ook bewoners zullen hierover in de 'bewonersbrief' beter geïnformeerd moeten worden. De EHBO op nr. 8 van de Bredeweg heeft tijdens de 39^e editie voor het eerst niet te maken gekregen met verloren kinderen en heeft voor het eerst niet te maken gekregen met fysieke problemen. De 39^e editie verliep ondanks de toename van deelnemers buitengewoon vreedzaam en vooral ook bewoners op het festivalterrein hebben zich ingespannen waar nodig de helpende hand te reiken.

Van het koningsdiner voorafgaand aan de 'opera-op-straat' hebben weer bijna 1000 mensen genoten. Vanwege de kou heeft de opera plaatsgevonden in de Hofkerk. Op het Hogewegplein stond een groot scherm. De samenwerking met de commissie (met betrekking tot vergunningen, toelevering van kramen, vuilcontainers, en podium) verliep vlekkeloos. Het is wel aan te raden dat het bestuur beter geïnformeerd wordt hoe de bevolking over dit onderdeel denkt. Of mogelijk alternatieve vormen ook aantrekkelijk kunnen zijn. Met dit diner-op-straat wordt inderdaad bijgedragen aan een houding van bewoners om de vele deelnemers op Koningsdag gastvrij te ontvangen. Dit festival vindt immers tussen woonhuizen plaats en is daarom van de steun van de bewoners afhankelijk.

4. Commissie cultuur en theater

Met veel plezier wordt teruggedacht aan het 'Bomenpodium' (goed programma en goede sfeer). Het programma voor het Podium Café 1900 is eveneens in goede aarde gevallen. Het Zeemanskoor wil hoe dan ook weer terugkomen. De Big Band heeft van het grote podium op de kop van de Bredeweg genoten. De plek leek vanuit het 'theaterperspectief' niet zo goed gekozen. Met eveneens veel plezier wordt teruggedacht over het 'Rode podium' op de Linnaeusparkweg. De vraag is of het niet 180 graden gedraaid moet worden met zicht op de kade om zo een band met dit deel te maken. De toegang tot de podia voor artiesten verdient meer aandacht).

Het vliegtuigproject was volgens velen fascinerend. Veel complimenten kwamen voor de vogels als 'beeldende kunst' in het perk; het kreeg daardoor een nieuwe artistieke dimensie. Het werd een ouverture voor het 'John Engels plantsoen en zijn muzikale vogels'. Voor hen die Dolf Moed hebben zien optreden ging een nieuwe wereld open van ijzer, roest, droom, nieuwe constructies, opstijgend naar een onbestaande werkelijkheid. Een trefzekere demonstratie van de doeleinden van het bestuur met de 'Bredeweg/Linnaeuskade als plek voor straattheater'. Volgens velen heeft Ruud van Hoef veel interacties met het publiek uitgelokt. Dat werkte zeer goed. Er liepen ook enkele heren rond die als 'dames zongen'; het zogenaamde 'wildtheater' op ons festival, waarop we werkelijk trots kunnen zijn. Het bestuur weet steeds meer dwazen en mesjoggener azen aan te trekken. De lopende vogels en Abacus blijven honderden mensen fascineren. Ze stijgen boven de menigte uit waardoor het festival een meervoudige dimensie verkrijgt. De theatrale optocht van bestuursleden in samenwerking met Umtata heeft vele ogen weer verrukt. Gewerkt was aan een verbinding te werken met de opera-op-straat op de avond tevoren. Dit thema komt nu hoger op de agenda te staan om het specifieke karakter van het Bredeweg Festival beter tot uitdrukking te laten komen.

Het optreden van John Engels - Nederlands beroemdste drummer - en de wijze waarop het bestuur vorig jaar een plantsoen naar hem heeft genoemd heeft veel enthousiasme veroorzaakt. Met de commissie 'versiering' is dit geregeld en ook het plan voor het vaststellen van het 'John Engels plantsoen'. Hier wordt verder aan gewerkt. Dit onderwerp verwijst naar het streven van het bestuur om artiesten die in de Watergraafsmeer wonen op vrijwillige basis en bijna zonder betaling een bijdrage aan dit festival voor het gehele stadsdeel en ver daarbuiten bij te laten dragen. Het bestuur blijkt hieraan stap voor stap goed in te slagen. Het is op weg naar een opzienbarende 'community art festival'

5. Commissie Opera-op-Straat

De commissie heeft ons een royaal verslag overhandigd over alle 'ins' en 'outs'. Het was een droom van een voorstelling en hoe elegant zijn ook de fouten opgevangen. De samenwerking met de Hofkerk verliep uitstekend. Het is wel duidelijk geworden dat gedurende het proces kan blijken dat de begroting niet altijd binnen de perken kan blijven. Overduidelijk is, dat dit onderdeel van het festival als inspiratiebron voor grote sponsors, voor de gemeente, voor winkeliers, voor vrienden en vrijwilligers werkt. Dit hoogtepunt maakt bijzonder veel van al het andere mogelijk en het biedt een bron van inspiratie voor hoe verder te werken aan het theaterdeel. Fascinerend vonden de toeschouwers hoe met een weinig repetities, een complexe opzet van zang en theater zo'n prachtig resultaat bereikt kon worden. Hieruit blijkt een resultaat van jarenlange ervaring met dit fenomeen; artistiek, inhoudelijk, praktisch.

De combinatie van de jonge cast en het feilloze gevoel voor theater van de eminence grise Alexander Oliver leverden een bruisende voorstelling op met een knap artistiek niveau. Het zeer diverse publiek was zichtbaar verrast en reageerde na iedere scene met applaus.

De combinatie en uitstekende samenwerking tussen jonge professionals en oudere professionals levert bij deze 'Opera-op-Straat' steeds weer een voor het publiek extra spannende voorstelling op, het jonge talent (dirigent, solisten) geeft zich geheel en wordt op voortreffelijke wijze ondersteund door de wel geverfde professionals (regisseur, musici en koor). Ook achter de schermen was alles uitstekend geregeld mede door inzet van twee productiestagiairs van de Theaterschool.

De voorstelling was bovendien van begin tot eind gechoreografeerd door een nieuw door regisseur Alexander Oliver ontdekt talent: Eduardo Rojas (zang- en dansopleiding AHK, inmiddels DNOA). Hierdoor kreeg de voorstelling extra dynamiek en humor en liep de mise-en-scene soepel. Dit had een overdonderend effect op het publiek (te oordelen aan het applaus na deze tutti-scenes).

De weersomstandigheden bij een openluchtproductie zijn altijd een uitdaging. Ook bij de productie van dit jaar was dat het geval. Daarom hebben we besloten om uit te wijken naar de Hofkerk op de Linnaeushof. Op voorhand had de commissie in de productie rekening gehouden met een slecht-weerscenario door een podium te ontwerpen dat ook goed in de Hofkerk te gebruiken was.

6. Commissie kermis, markt en podia

Het Fransachtige nostalgische karakter van de kermis behoeft weer verder doordacht te worden; kermislui hebben zich niet gehouden aan het spelen van Franse cd's. De afspraken met het grote scala van kermislui zijn alle nagekomen. Ze betalen betere pachtprizen dan voorheen. Dankzij de continue informatie aan bewoners van het festivalterrein is de toelevering van stroom en water voor kermis, podia en markt ook dit jaar heel soepel verlopen. Wel dient het bestuur beter te letten dat kermisattracties, kramen en podia over brandveiligheid/materiaal beschikken. Meer energie zal gestoken dienen te worden in het naleven van instructies met betrekking tot het thema 'duurzaamheid'.

Er zijn dit jaar minder kramen verhuurd. We zitten qua prijs kennelijk aan het hoogst mogelijke. Interessant is dat de verhuurder van de kramen geen zaken kon doen in het Centrum. Hij beschikte daardoor over voldoende kramen zodat de kramen voor het Koningsdiner niet gebruikt hoefden te worden voor de markt op het festivalterrein nadien. Hiervoor konden de kramen tegelijkertijd worden opgezet (en niet in de nacht). Voor het diner werden ze op tijd afgevoerd. Dit scheelde voor de commissie een hoop energie. Het is interessant te weten wat dit betekent voor het kostenplaatje. Hebben we de in feite extra gebruikte kramen voor het diner moeten betalen? Ook voor dit onderwerp geldt, dat de plannen voor de plattegrond eerder klaar moeten zijn.

De plek voor het grote podium op de Linnaeuskade dient opnieuw bekeken te worden. Podium Café 1900, het kleine podium op het Hogewegplein, het Rode podium op de Linnaeusparkweg (een prachtig element) en het podium in het midden van de Bredeweg stonden prima. Wat het gehuurde meubilair betreft zijn er geen problemen ontstaan.

7. Commissie licht & geluid

Deze commissie heeft met de professionals van Lichtwerk het licht en geluid bij de podia en in de Hofkerk georganiseerd (alsmede voor voldoende aggregaten gezorgd). Hiermee is het muzikale theaterspektakel - met bomen en huizen als decor, gebruikt in de acts - tot een tot een fantasievolle hoogte gestegen. In artistieke zin is een dergelijke compositie in een besloten theatteruimte niet te bereiken. Organisatoren, artiesten en toeschouwers realiseerden zich dat 'de straat' als vertrekpunt weer geheel nieuwe of specifieke mogelijkheden biedt. Wat de andere podia op koningsdag betreft liep het licht en geluid volgens de plannen.

8. De commissie sponsoring & financiën

De commissie heeft zich een jaar lang intensief beziggehouden met het op gang brengen van een gesprek met de gemeente Amsterdam en met het Stadsdeel Oost. De reden is dat de verhouding tussen de gemeente en het Stadsdeel Oost in bestuurlijke zin nog niet helemaal uitgekristalliseerd zijn. Voor ambtenaren van beide zijden was het nog niet helemaal duidelijk wie verantwoordelijk was voor de financiering van de vele aspecten van het Bredeweg Festival. Pijnpunt bleef (en blijft) dat de Stichting door vooral de politie, maar ook brandweer, GGD en andere ambtelijke instanties werd verzocht aanzienlijke uitgaven dient te doen voor veiligheid, verkeersmaatregelen, 'crowd control' en vergunningen. De Stichting noemt dit de 'opgelegde kosten'. De hoogte van deze kosten zijn niet door het bestuur van de Stichting in de perken te houden. Het totaal aan opgelegde kosten voor de 39^e editie is boven de € 24.000 gestegen. De Stichting vermoedt dat deze kosten voor de 40ste editie in april 2017 tot €27.000 kunnen oplopen.

De onderhandelingen hierover tussen de Stichting, de gemeente en het Stadsdeel hebben veel tijd gevergd en zijn, wat de 39^e editie, voor de Stichting goed verlopen. Alle 'opgelegde kosten' voor de 39^e editie worden door de lokale overheid gefinancierd. Dit is vooral te danken aan de assistentie van gemeenteraadsleden van de coalitiepartijen van het huidige gemeentebestuur. Tevens is afgesproken dat in de gemeenteraad het thema 'financiering van burgerinitiatieven inzake grote evenementen met vereende krachten aan nieuwe regelingen wordt gewerkt. Voor de Stichting is het ondoenlijk in 2017 en nadien de 'opgelegde kosten' te financieren. Met het politieke beleid om burgers krachtadiger te faciliteren kunnen dergelijke evenementen niet meer over één kam geschoren worden met evenementen van Ajax en commercieel opgezette festivals. Een politiek-bestuurlijke positieve beslissing is een voorwaarde voor het continueren van het Bredeweg Festival.

Deze commissie van de Stichting heeft ten behoeve van de 39e editie en nadien vele andere onderwerpen aangepakt. De communicatie met grote fondsen moet sneller worden afgerond en voor het komende festival eerder worden aangepakt.

Veel tijd is gestoken in het werven van 'Vrienden'. Voor de (elektronische) communicatie met Vrienden is een nieuw systeem ingevoerd. In oktober 2015 is met steun van de RABO een borrel voor sponsors en Vrienden georganiseerd om de plannen voor de 39^e editie bekend te maken. Deze borrel was een groot succes.

Voorts is besloten de betaling van artiesten op een meer systematische wijze te doen geschieden. Bekeken wordt of het standaard declaratieformulier van het Nedpho een goed voorbeeld biedt. Het toewijzen van de 'adoptieborden' voor sponsors moet beter met de verantwoordelijke voor de resp. attractie worden afgestemd. Winkeliers hebben behoefte aan een flyer voor hun klanten (hoeft geen programmaboekje te zijn). Tenslotte kunnen we concluderen dat de acquisitiemethode (winkeliers) zeer goed is verlopen. Naar aanleiding hiervan wordt bekeken hoe deze methode nog te verbeteren. Dankzij al dit werk zijn de uitgaven voor de 39^e editie geheel door de inkomsten gedekt.

9. Commissie Versiering en de etalagegirering (V&E)

Deze commissie geldt/werkt als de krent in de pap. De versiering was weer in orde, de etalagepoppen voor de ramen trok grote belangstelling en openden met de lampenkappen een week voorafgaand aan het festival een prachtige sfeer: het gaat weer gebeuren! Er zijn nieuwe lampenkappen voor de Bredeweg en het Hogewegplein gemaakt. Helaas bleken de lampenkappen op de Hogeweg niet meer te passen vanwege een aanpassing van de latarnpalen. Er zijn ook nieuwe versieringen aangebracht om de theaterstraat beter te markeren aan de kop van de Bredeweg. Een prachtige stap die verder ontwikkeld kan worden. Hoe kunnen etalagepoppen gebruikt worden om met behulp van de bomen van de Bredeweg de theatrale aankleding een stap verder te brengen? En hoe kan hierbij de kade betrokken worden. Opgemerkt mag worden dat de Stichting en vooral dus deze commissie op royale wijze van de kelders van de Hofkerk (de Martelaren van Gorcum) gebruik mag maken. Alle versieringen waren daags na het festival weer keurig in dit onderaardse opgeborgen. Het festivalterrein zelf was met een grote inzet van gemeentelijke schoonmakers in orde gemaakt.

10 Commissie publiciteit en communicatie (P&C)

De nieuwe website werkt nog steeds prima. Het is nodig ook een goede registratie van de Vrienden op te zetten. Al opgemerkt is dat vanwege het niet meer produceren van een programmaboekje – alles gegevens staan op de website - de aanwezigen bij de opera-op-sstraat en de winkeliers voor hun klanten flyers behoeven. Hieraan zal met betrekking tot de 40^e editie worden gewerkt. De affiche voor de 39^e editie was volgens het publiek weer wonderschoon. Hij kan goed gebruikt worden voor de grote sponsors. De communicatie met de schrijvende pers verliep even goed als vorig jaar. De Stichting behoeft hiervan geen uitbreiding. Het aantal van 45.000 deelnemers is genoeg.